



LETECKÝ A NÁMORNÝ VYŠETROVACÍ ÚTVAR
Námestie slobody 6, P.O.BOX 100
810 05 Bratislava 15

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

o bezpečnostnom vyšetovaní vážneho incidentu
vniknutie vozidla na aktívnu RWY01 bez povolenia

Bezpečnostné vyšetrovanie bolo vykonané v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výhradným cieľom bezpečnostného vyšetrovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k bezpečnostnému vyšetrovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčania pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých nehôd a incidentov s obdobnými príčinami a nemôže byť použitá ani pre uplatnenie nárokov v prípade vzniku poistnej udalosti.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Použité skratky

LZKZ	Skratka v kóde ICAO pre Letisko Košice
OCHRANA	Vozidlo správy letiska LZKZ, bezpečnostná ochrana
OBEOL	Oddelenie bezpečnostnej ochrany letiska
OBOL	Oddelenie biologickej ochrany letiska
OHK PZ	Policajný zbor SR, Oddelenie hraničnej kontroly Košice-letisko
PC	Procedurálny riadiaci letovej prevádzky
RWY	Vzletová a pristávacia dráha
SOKOL	Vozidlo správy letiska LZKZ, biologická ochrana
THR	Prah dráhy
TWR	Letisková riadiaca veža alebo letisková služba riadenia
TWY	Rolovacia dráha

A. ÚVOD

Typ lietadla: Viper SD-4 RTC
Poznávacia značka: OM-BAG



Prevádzkovateľ / Vlastník: AeroJOB, s.r.o.
Typ prevádzky: výcvikový let
Fáza letu: priblíženie RWY01 LZKZ

Zamestnanec OBEOL neoznámil stálež službe OHK PZ či bola na miesto vyslaná hliadka OBEOL/vozidlo OCHRANA alebo či bude z ich strany poskytnutá potrebná súčinnosť a to vykonaním sprievodu ich vozidlom hliadke OHK PZ vo vyhradených bezpečnostných priestoroch letiska a ani neuviedol bližšie informácie k osobe páchatela a ani k doposiaľ vykonaním opatreniam z ich strany.

V čase **11:26** bola na miesto zásahu vyslaná stálou službou OHK PZ hliadka.

Pred vyslaním hliadky bol **telefonicky** kontaktovaný Dispečer letiskovej prevádzky aby oznámil na TWR, že z dôvodu nevybavenia vozidla OHK PZ rádiostanicou v leteckom pásme žiadajú o križovanie RWY01/19 z TWY „A“ na TWY „J“.

V čase **11:27:15** posádka lietadla OM-BAG dostala povolenie na vzlet z RWY01.

Dispečer letiskovej prevádzky **priamou linkou** kontaktoval PC TWR a požiadal o povolenie na križovanie RWY01/19 z TWY „A“ na TWY „J“ vozidlu OHK PZ z dôvodu vykonania služobného zákroku voči neznámej osobe v blízkosti križovatky TWY“E“ a TWY „F“.

PC TWR požiadavku na križovanie RWY01/19 zamietol z dôvodu, že lietadlo OM-BAG je vo fáze priblíženia 1 km od THR01.

Dispečer letiskovej prevádzky okamžite **telefonicky** kontaktoval stálu službu OHK PZ o zákaze križovať RWY01/19. Službukonajúci príslušník OHK PZ informáciu prevzal, no nevedel sa žiadnym spôsobom spojiť s vyslanou hliadkou.

V čase **11:27:36** sa na prevádzkovej frekvencii TWR LZKZ prihlásilo vozidlo SOKOL.

PC TWR vydal pokyn vozidlu SOKOL "čakaj", z dôvodu prevádzky nad letiskom nemohol viesť komunikáciu s vodičom vozidla SOKOL.

V čase **11:31:13** prijal PC TWR **telefonát** (*Účastník, ktorý volal na TWR sa nepredstavil ani inak neidentifikoval avšak z obsahu rozhovoru je možné usúdiť, že sa jednalo o zamestnanca OBEOL*) a požiadal PC TWR o povolenie vjazdu policajného vozidla na RWY01/19 z dôvodu zaistenia osoby, ktorá prekonala ochranu perimetra letiska LZKZ. Zamestnanec OBEOL ďalej oznámil, že policajné vozidlo nemá rádiové spojenie v leteckom pásme s TWR a preto bude sprevádzané pravdepodobne vozidlom SOKOL.

PC TWR zamestnancovi OBEOL oznámil, že z dôvodu prevádzky nebude povolený vstup na RWY01/19 a požiadal ho aby sa vodič vozidla SOKOL včas prihlásil na prevádzkovej frekvencii TWR. Zamestnanec OBEOL informáciu potvrdil.

V tomto čase Letecká škola AeroJOB vykonávala letecký výcvik s lietadlom OM-BAG.

V čase **11:31:35** PC TWR povolil letu OM-BAG vykonať letmé pristátie a vzlet na RWY01. Posádka lietadla potvrdila letmé pristátie a vzlet. Lietadlo OM-BAG pilotoval žiak vo výcviku.

V čase **11:31:51** sa na prevádzkovej frekvencii TWR LZKZ prihlásilo vozidlo OCHRANA a požiadala križovanie RWY01/19 z TWY „C“ na TWY „H“. PC TWR vydal pokyn "Stoj na vyčkávacom mieste".

V čase **11:32:05** PC TWR spozoroval neznáme vozidlo na TWY „J“ a "A". Na prevádzkovej frekvencii zisťoval, kto vstúpil na prevádzkové plochy letiska bez spojenia a povolenia. Vozidlo OCHRANA mu oznámila, že je to vozidlo OHK PZ, ktoré vykonávalo zásah.

V čase **11:32:16** PC TWR vydal letu OM-BAG príkaz na opakovanie okruhu z dôvodu obsadenia RWY01. Posádka lietadla OM-BAG potvrdila a prerušila priblíženie.

Povolenie vozidlu OCHRANA na križovanie RWY01/19 bolo vydané po vydaní príkazu pre let OM-BAG na prerušenie priblíženia.

Denná doba: deň
Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

K zraneniu osôb neprišlo.

1.3 Poškodenie lietadla a vozidla

Bez poškodenia.

1.4 Ostatné škody

Neuvádza sa.

1.5 Informácie o personáli

Neuvádza sa.

1.6 Informácie o lietadle

Lietadlo OM-BAG nemalo vplyv na vznik vážneho incidentu.

1.7 Meteorologická situácia

Neuvádza sa.

1.8 Navigačné zariadenia

Neuvádza sa.

1.9 Spojenie

Lietadlo OM-BAG bolo vybavené rádiovým komunikačným vybavením, ktoré umožňuje obojsmerné rádiové spojenie v každom okamihu letu so všetkými leteckými stanicami.

Vozidlá SOKOL a OCHRANA boli vybavené rádiovým komunikačným vybavením, umožňujúcim nepretržité obojsmerné rádiové spojenie so stanovišťom KOŠICE TWR.

Vozidlo OHK PZ **nebolo vybavené** rádiovým komunikačným vybavením umožňujúcim rádiové spojenie s KOŠICE TWR.

1.10 Informácie o letisku

Letisko LZKZ v čase vzniku vážneho incidentu vyhovovalo pre leteckú prevádzku. Prevádzkovateľ letiska v dobe prevádzky lietadiel, zabezpečuje kontrolu neoprávneného vstupu osôb a mobilných prostriedkov na prevádzkové plochy letiska.

Vstup na prevádzkovú plochu

Osoby a vozidlá sa môžu pohybovať na prevádzkovej ploche len s povolením TWR. Osoby vrátane vodičov všetkých vozidiel musia pred vstupom na prevádzkovú plochu dostať povolenie od TWR. Napriek tomuto povoleniu musí byť každý vstup na RWY alebo na vzletový a pristávací pás alebo zmena povolenej činnosti predmetom ďalšieho povolenia od TWR.

Požiadavky na spojenie a vizuálne signály

Všetky vozidlá pohybujúce sa na prevádzkovej ploche riadeného letiska musia byť schopné udržiavať obojsmerné rádiové spojenie s TWR okrem prípadov, keď sa vozidlo používa na prevádzkovej ploche len príležitostne a

- a) sprevádza ho vozidlo s požadovanou komunikačnou schopnosťou alebo
- b) pohybuje sa podľa vopred stanoveného plánu schváleného letiskovou riadiacou vežou.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Boli vyhodnotené všetky telefonické a rádiokomunikačné záznamy.

1.12 Informácia o dopade a troskách

Neuvádza sa.

1.13 Lekárske a patologické nálezy

Neuvádza sa.

1.14 **Požiar**

Neuvádza sa.

1.15 **Aspekty prežitia**

Neuvádza sa.

1.16 **Testy a výskum**

Neuvádza sa.

1.17 **Informácie o organizáciách a riadení**

Letová činnosť bola vykonávaná v súlade s leteckými predpismi, ktoré sú platné na území Slovenskej republiky.

Prevádzkovateľ Letisko Košice-Airport Košice, a.s. je spoločnosť, ktorá má vydané platné prevádzkové povolenie.

1.18 **Doplnkové informácie**

Po príchode hliadky OHK PZ na miesto križovatky TWY „E“ a „F“ letiska bolo zistené, že sa na mieste nachádzal pracovník OBOL LZKZ a podozrivá osoba.

Osoba bola vyzvaná, aby predložila doklad totožnosti. Následne jej bola vykonaná bezpečnostná prehliadka s negatívnym výsledkom.

V čase 12:40 osoba bola predvedená na pracovisko stálej služby OHK PZ za účelom podania vysvetlenia. Podľa vyjadrenia zaistenej osoby nemala zjavný úmysel sa dopustiť činu protiprávneho zasahovania, iba si chcela skrátiť cestu, nechcela obchádzať oplotenie.

V čase o 12:45 bola telefonicky vyrozumená stála služba OO PZ Košice - Juh, s požiadavkou o privolaní hliadky za účelom vykonania dychovej skúšky na zistenie alkoholu.

V čase o 13:30 sa osoba podrobila dychovej skúške s negatívnym výsledkom.

Následne s osobou boli vykonané administratívne úkony. V čase o 14:30 bola osoba prepustená z predvedenia.

1.19 **Spôsoby bezpečnostného vyšetovania**

Boli použité bežné spôsoby vyšetovania.

2. **ANALÝZA**

Podľa zákona o civilnom letectve č. 143/1998 Z. z, o civilnom letectve (letecký zákon) za bezpečnostnú ochranu a verejný poriadok na verejnom letisku zodpovedá jeho prevádzkovateľ. Pri ich zaškoľovaní prevádzkovateľ letiska spolupracuje s útvarmi Policajného zboru SR. Z dôvodu, že sa jednalo o podozrenie zo spáchania činu protiprávneho zasahovania bola v čase o 11:26 vyslaná na miesto udalosti hliadka OHK PZ.

Pred samotným vyslaním hliadky OHK PZ bol telefonicky kontaktovaný Dispečer letiskovej prevádzky, ktorému bolo oznámené zamestnancom OBEOL, že služobné motorové vozidlo OHK PZ nie je vybavené rádiostanicou pre spojenie s TWR a je potrebné, aby kontaktoval a informoval TWR, aby prijala potrebné opatrenie pre odvrátenie prípadných incidentov v leteckej prevádzke.

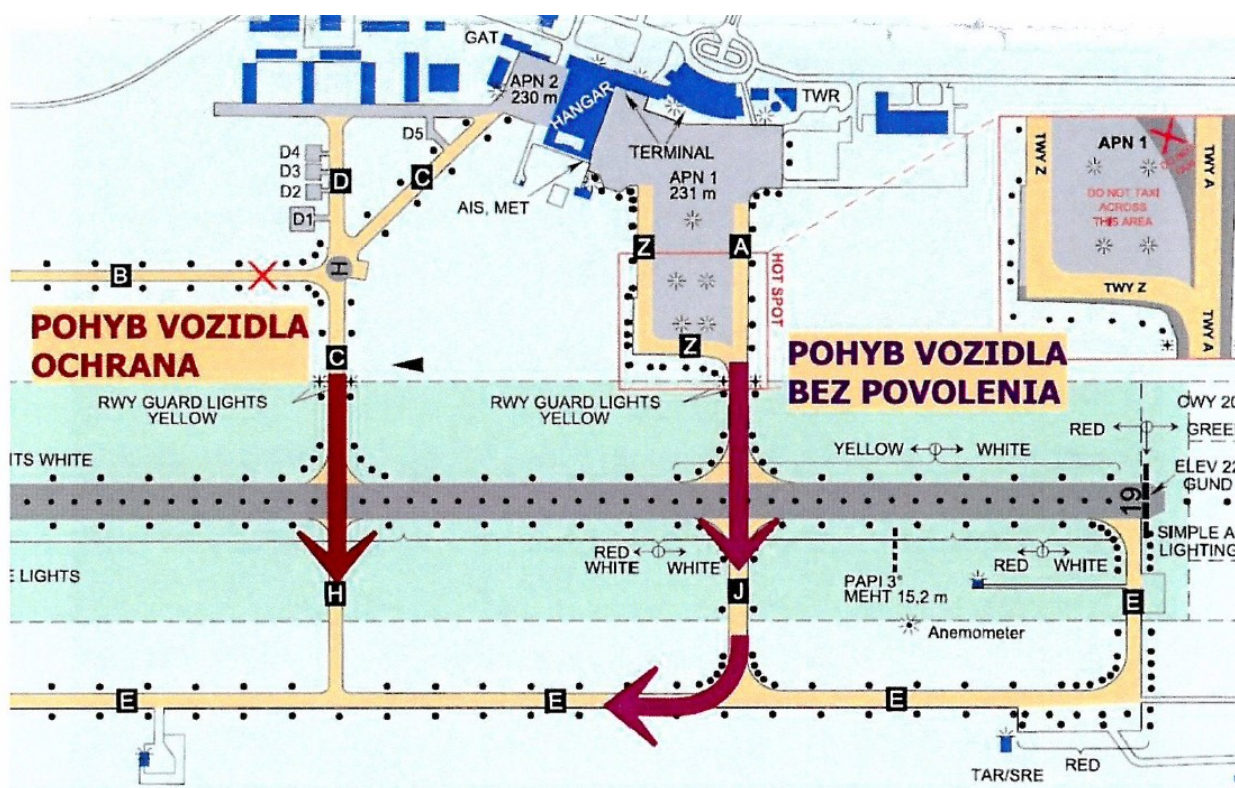
Dispečer letiskovej prevádzky priamou linkou kontaktoval PC TWR, ktorý požiadavku na križovanie RWY01/19 zamietol z dôvodu, že lietadlo OM-BAG je vo fáze priblíženia 1 km od THR01.

Dispečer letiskovej prevádzky okamžite telefonicky kontaktoval stálu službu OHK PZ o zákaze križovať RWY01/19. Službukonajúci príslušník OHK PZ sa nevedel žiadnym spôsobom spojiť s vyslanou hliadkou.

Vyslaná hliadka OHK PZ bola pri vykonávaní služobného zákroku v domnení, že má povolenie na križovanie RWY01/19, keďže išlo o podozrenie zo spáchania činu protiprávneho zasahovania, pred vstupom na RWY01/19 sa vizuálne presvedčila, že sa v priestore pristávacej plochy nenachádza žiadne lietadlo a križovala RWY bez spojenia s TWR.

V čase udalosti prebiehal na letisku LZKZ výcvik leteckej školy lietadlami OM-BAG, OM-AJA a OM-NVF.

PC TWR spozoroval v čase **11:32:05** (31 sekúnd po skončení telefonátu so zamestnancom OBEOL) neznáme vozidlo bez spojenia a povolenia, ktoré sa pohybovalo po TWY „A“ a smerovalo k RWY01/19. Vzápätí toto vozidlo bez povolenia križovalo RWY01/19 a uvoľnilo ju na TWY „J“.



Let OM-BAG sa v dobe križovania RWY vozidlom nachádzal na finále RWY01, vo vzdialenosti 1 km od THR01.

Činnosť vodiča neznámeho vozidla nebola v súlade s predpisom L4444, hlava 7-Postupy pre letiskovú službu riadenia, čl. 7.6.3.2-Riadenie inej prevádzky ako lietadiel.

PC TWR nemal žiadnu informáciu o pohybe tohto vozidla a z tohto dôvodu PC TWR považoval toto vozidlo za miestnu konfliktnú prevádzku a vydal príkaz letu OM-BAG na prerušenie priblíženia.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku vážneho incidentu

3.1 Zistenia

Posádka

mala podľa predloženej dokumentácie platné kvalifikácie pre vykonávanie letov na danej kategórií lietadiel,

Lietadlo

malo platnú dokumentáciu.

Vozidlo OHK PZ

nebolo vybavené rádiostanicou v leteckom pásme a neoprávnene vstúpilo bez spojenia a povolenia na aktívnu RWY01 z TWY „A“

Hliadka OHK PZ

Vznik vážneho incidentu nebol spôsobený úmyselným konaním zo strany príslušníkov OHK PZ za účelom ohrozenia plynulosti a bezpečnosti leteckej prevádzky. Podľa OHK PZ išlo o postup, ktorý bol v súlade s využitím inštitútu krajnej núdze.

Uvedený postup však nebol v súlade s politikou prevádzkovej bezpečnosti letiska LKZ.

3.2 Príčiny vážneho incidentu

Vniknutie vozidla na aktívnu RWY bez povolenia od PC TWR.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetného vážneho incidentu neobsahuje žiadne odporúčania.

Prevádzkovateľ letiska LKZ ustanovil svoju vlastnú komisiu, ktorá v rámci vnútorného vyšetrovania prijala vlastné sprísnené opatrenia a pravidlá:

- pre školenia pracovníkov letiska v oblasti Dopravného poriadku letiska LKZ,
- pre prevádzkovanie služobných motorových vozidiel v letovej časti letiska LKZ,
- vykonávať zvýšený dozor nad pohybom príslušníkov OHK PZ v letovej časti letiska LKZ.

V Bratislave, 30.09.2020